

Брюксел, 22.9.2023 г.
COM(2023) 543 final

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И
СЪВЕТА**

Седми годишен доклад относно Механизма за бежанците в Турция

Съдържание

1.	Въведение.....	1
1.1.	Турция и кризата с бежанците	1
1.2	Отговор на ЕС на кризата и създаване на Механизма	2
2.	Функциониране на Механизма	4
3.	Финансов капацитет, продължителност и естество на финансирането	5
4.	Прилагане на Механизма.....	8
5.	Мониторинг и оценка.....	16
6.	Одит	17
7.	Комуникация и видимост	17
8.	Заключение и следващи стъпки	17

1. Въведение

В съответствие с член 8, параграф 1 от Решението на Комисията от 24 ноември 2015 г.¹ относно координацията на действията на Съюза и на държавите членки посредством механизъм за координация („Решението“) Комисията редовно информира Европейския парламент и Съвета относно прилагането на Механизма за бежанците в Турция (наричан по-нататък „Механизмът“). В член 8, параграф 2 от Решението се посочва, че Комисията докладва ежегодно на Европейския парламент и на Съвета за прилагането на Механизма. Първият годишен доклад относно Механизма бе публикуван през март 2017 г.² Всички годишни доклади може да бъдат намерени на уебсайта на Механизма за бежанците. Периодът, отразен в настоящия доклад, е до февруари 2023 г. включително.

1.1. Турция и кризата с бежанците

Заради географското си положение Турция е важна държава за прием и транзит на бежанци и мигранти. Държавата приютява повече от 4 милиона бежанци, което е най-големият брой в света. Това включва повече от 3,5 милиона регистрирани сирийски бежанци³ и около 305 000 регистрирани бежанци и търсещи убежище лица основно от Афганистан, Ирак, Иран и Сомалия⁴ ⁵. Този изключително голям брой хора оказва значително въздействие върху приемните общности. Продължителното принудително разселване на сирийски бежанци и нарастващият брой на нередовно пристигащите от Афганистан в Турция след кризата през лятото на 2021 г. поставят все по-големи предизвикателства пред социалното сближаване между бежанците, мигрантите и приемните общности, особено в контекст, характеризиращ се с икономически спад.

Турция продължава да полага значителни усилия за приютяването и посрещането на нуждите на повече от четири милиона бежанци и мигранти и потвърди своя ангажимент за изпълнението на изявлението на ЕС и Турция от март 2016 г.⁶ Въпреки че Турция не беше изправена пред масов приток на мигранти и бежанци вследствие на влошаващото се положение по отношение на сигурността в Афганистан, натискът по турско-иранската граница продължи. През 2022 г. изявлението продължи да дава резултати. Въпреки това през 2022 г. броят на пристигналите незаконни мигранти по всички маршрути се увеличи спрямо 2021 г. Освен това, въпреки че след кратка пауза поради пандемията от COVID-19 презаселването на бежанци в държави — членки на ЕС, беше възобновено, Турция не отмени временното преустановяване на връщанията от гръцките острови, които наложи през март 2020 г.

¹ Решение С(2015) 9500 на Комисията от 24 ноември 2015 г. относно координацията на действията на Съюза и на държавите членки посредством механизъм за координация — Механизма за Турция в полза на бежанците, изменено с Решение С(2016)855 на Комисията от 10 февруари 2016 г.

² https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/170302_facility_for_refugees_in_turkey_first_annual_report.pdf

³ <https://en.goc.gov.tr/temporary-protection27>

⁴ <https://en.goc.gov.tr/irregular-migration>

⁵ Специфичността на турската система за убежище е свързана с факта, че страната е подписала Протокола от Ню Йорк от 1967 г. към Женевската конвенция от 1951 г. с резерви. Съответно огромната част от бежанците в Турция не могат да кандидатстват за пълноправен статут на бежанец, а само за т. нар. „условен статут на бежанец“, с който, ако бъде предоставен, се ограничава престоят в страната до момента, в който лицето, признато за бежанец, бъде „презаселено в трета държава“.

⁶ <https://www.consilium.europa.eu/bg/press/press-releases/2016/03/18/eu-turkey-statement/>

През октомври 2020 г. Европейският съвет постигна съгласие за стартирането на положителна програма между ЕС и Турция. Определени бяха четири приоритетни области: подобряване на функционирането на митническия съюз и възобновяване на дискусиите относно неговата модернизация; миграция и подпомагане на бежанците; диалози на високо равнище; контакти между хората и мобилност. През юни 2021 г. Европейският съвет потвърди отново готовността на ЕС да работи с Турция по поетапен, пропорционален и обратим начин, за да се засили сътрудничеството в редица области от общ интерес, при положение че бъдат изпълнени условията, определени през март 2021 г. и в предишни заключения на Европейския съвет. През октомври 2021 г. в Анкара се проведе диалог на високо равнище между ЕС и Турция относно миграцията и сигурността.

На заседанието си през юни 2021 г. Европейският съвет призова Комисията незабавно да представи официални предложения за продължаването на финансирането за сирийските бежанци и приемните общности в Турция, Йордания, Ливан и други части на региона в съответствие с изявлението на членовете на Европейски съвет от март 2021 г. и в рамките на цялостната миграционна политика на ЕС. Комисията разпредели 3 млрд. евро от бюджета на ЕС в подкрепа на бежанците в Турция за периода 2021—2023 г. и до момента е отпуснала 2,2 млрд. евро в областите на основните нужди, социално-икономическата подкрепа, образованието, управлението на границите, както

Земетресенията в Турция и Сирия от февруари 2023 г.

След опустошителните земетресения в Турция и Сирия от февруари 2023 г. Европейският съюз незабавно мобилизира екипи за издирване и спасяване в Турция вследствие на нейното искане за задействане на Механизма за гражданска защита на ЕС, а 21 държави членки изпратиха екипи за издирване и спасяване и медицински екипи. Беше активирана и спътниковата система на ЕС „Коперник“, за да се предоставят услуги за картографиране при извънредни ситуации, а Координационният център на ЕС за реагиране при извънредни ситуации беше в пряк контакт с органите в Турция, за да координира допълнителната подкрепа, когато е необходимо. ЕС ще продължи да подкрепя народа на Турция и на 20 март организира конференция на донорите в Брюксел, за да мобилизира средства от международната

и за закрила.

1.2 Отговор на ЕС на кризата и създаване на Механизма

През 2015 г. Европейският съюз и неговите държави членки решиха да засилят своя политически и финансов ангажимент, за да подкрепят усилията на Турция за приютяването на бежанците. В отговор на призива от страна на държавите — членки на ЕС, за значително допълнително финансиране за подпомагане на бежанците в Турция Комисията създаде Механизъм за бежанците в Турция с Решение на Комисията от 24 ноември 2015 г., изменено на 10 февруари 2016 г.⁷ и отново на 14 март и 24 юли 2018 г. С помощта на Механизма се координира мобилизирането на ресурси, предоставени както от бюджета на ЕС, така и чрез допълнителни вноски на държавите

⁷ Решение С(2016) 60/03 на Комисията от 10 февруари 2016 г. относно Механизма за бежанците в Турция за изменение на Решение С(2015) 9500 на Комисията от 24 ноември 2015 г.

членки, включени в бюджета на ЕС като външни целеви приходи. В рамките на Общото споразумение между държавите — членки на ЕС, и Европейската комисия, прието от представителите на правителствата на държавите членки на 3 февруари 2016 г. и актуализирано по повод на споразумението за втория транш на Механизма, държавите членки поеха политически ангажимент да предоставят национални вноски⁸. С Общото споразумение бе създадена и рамка с условия. За първия транш на Механизма (2016—2017 г.) бяха отпуснати общо 3 млрд. евро. Сумата от 3 млрд. евро бе предоставена в допълнение към сумата от 345 млн. евро⁹, която вече беше отпусната от Комисията на Турция в отговор на кризата със сирийските бежанци преди задействането на Механизма, и допълни двустранната помощ от държавите членки¹⁰. За втория транш на Механизма (2018—2019 г.) бяха предоставени допълнителни 3 млрд. евро, с което средствата по Механизма достигнаха общо 6 милиарда евро. Механизмът започна да функционира на 17 февруари 2016 г. с първото заседание на Ръководния комитет на Механизма. След това заседание Комисията реагира бързо, за да сключи договори за първите проекти по линия на Механизма. Към 31 декември 2020 г. Комисията беше възложила целия оперативен пакет на Механизма. До края на 2022 г. бяха изплатени 5 млрд. евро от общо 6 млрд. евро.

На 18 март 2016 г. държавните и правителствените ръководители на Европейския съюз и Турция потвърдиха отново своя ангажимент за изпълнението на съвместния си план за действие и се договориха за допълнителни мерки, насочени към задълбочаване на отношенията между ЕС и Турция и справяне с кризата с мигрантите¹¹. Турция и Европейският съюз признаха, че са нужни допълнителни, своевременни и решителни усилия. По-специално в изявлението на ЕС и Турция от 18 март 2016 г. (наричано по-нататък „изявлението“) беше отправен призив, *наред с другото*, за слагане на край на незаконната миграция от Турция към ЕС чрез разбиване на бизнес модела на контрабандистите и предлагане на алтернатива на мигрантите, за да не излагат на опасност живота си, както и за ускоряване на прилагането на Механизма.

През 2022 г. общият брой на лицата, пристигнали от Турция в Гърция, Италия и България, е 33 460 в сравнение с 21 295 през 2021 г. (увеличение с 58 %). Регистрирани са 15 582 пристигнали в Гърция в сравнение със 7443 през 2021 г. (намаление с 209 %); 15 805 пристигнали в Италия в сравнение с 12 916 през 2021 г. (увеличение с 22 %) и 1900 пристигнали в България в сравнение с 936 през 2021 г. (увеличение с повече от 200 %). Регистрирани са 173 пристигнали от Турция в Румъния. Миграционният маршрут от Турция към Кипър продължи да бъде много активен. През 2022 г. общият брой на незаконно пристигналите в контролираните от правителството зони в Кипър е

⁸ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11329-2018-INIT/en/pdf>

⁹ Финансиране, мобилизирано през периода 2013—2015 г. по различните инструменти за външно финансиране, а именно Инструмента за хуманитарна помощ (HUMA), Инструмента за предприемчивост и помощ (ИПП) и Инструмента, допринасящ за стабилността и мира (IcSP), включително редица действия, изпълнени от Доверителния фонд на ЕС в отговор на кризата в Сирия (EUTF).

¹⁰ От началото на кризата ЕС мобилизира всички политически и хуманитарни инструменти, с които разполага, в подкрепа на сирийския народ, като от началото на кризата през 2011 г. бяха мобилизирани общо 24,9 милиарда евро под формата на хуманитарна помощ, помощ за стабилизиране и помощ за устойчивост https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/93313/node/93313_en.

¹¹ <https://www.consilium.europa.eu/bg/press/press-releases/2016/03/18/eu-turkey-statement/>

18 260 (17 437, които са преминали демаркационната линия, и 823 пристигнали с лодка от Сирия и Турция), което представлява увеличение с 56 % в сравнение с 2021 г.

Турция продължава да е подложена на сериозен миграционен натиск. През 2022 г. броят на незаконните мигранти, депортирани от Турция в трети държави, е 124 441, което представлява увеличение със 161 % в сравнение с 2021 г. Според турската Генерална дирекция „Управление на миграцията“ през 2022 г., в сравнение с 2021 г., Турция отбелязва увеличение с 206 % на връщанията на афганистански граждани, увеличение с 28 % на връщанията на пакистански граждани и увеличение със 180 % на връщанията на чужденци от други националности. През 2022 г. в страната не е допуснато влизането на общо 280 206 незаконни мигранти.

Изпълнението на схемата за презаселване „1:1“ в рамките на изявлението продължи. Между април 2016 г. и февруари 2023 г. 37 397 сирийски бежанци бяха презаселени от Турция в ЕС. В рамките на изявлението от 2016 г. насам от гръцките острови в Турция са върнати 2140 мигранти. Турските органи не са отменили решението си от март 2020 г. за преустановяване на операциите по връщане в рамките на изявлението и оттогава насам не са извършвани операции по връщане въпреки многократните искания от гръцките органи и Европейската комисия¹². Доброволната схема за хуманитарно приемане, която може да бъде задействана, след като спрат или поне значително и трайно намалее незаконните преминавания на границата между Турция и ЕС, все още не е задействана от държавите членки. .

2. Функциониране на Механизма

Механизмът има координираща функция и дава възможност за бързо, ефективно и ефикасно мобилизиране на помощта от ЕС за бежанците в Турция, като същевременно осигурява добро финансово управление. С Механизма се гарантира оптимално мобилизиране на съществуващите инструменти на ЕС за финансиране под формата на хуманитарна помощ и/или помощ за развитие, за да се посрещнат нуждите на бежанците и приемните общности по всеобхватен и координиран начин¹³.

Ръководният комитет на Механизма осигурява стратегически насоки за приоритетите, вида на действията, които да бъдат подкрепени, сумите, които да бъдат разпределени, и инструментите за финансиране, които да бъдат мобилизирани, както и когато е уместно, насоки относно условията, свързани с изпълнението на ангажиментите на Турция по Съвместния план за действие между ЕС и Турция от 29 ноември 2015 г. (наричан по-нататък „Съвместният план за действие“)¹⁴. През 2022 г., която е седмата година от прилагането на Механизма, се проведеха две заседания на Ръководния комитет — на 23 юни и на 8 декември.

¹² Съгласно ново министерско решение на Гърция Турция ще се счита за сигурна трета държава за кандидатите за убежище от Пакистан, Бангладеш, Сирия, Афганистан и Сомалия. Въз основа на това молбите на граждани на горепосочените държави може да се считат за недопустими и кандидатите ще бъдат върнати в Турция, където се счита, че са в безопасност и че имат възможност да поискат статут на бежанци.

¹³ Решение С(2015) 9500 на Комисията от 24.11.2015 г., член 2 — „Цели на Механизма“.

¹⁴ Вж. член 5, параграф 1 от Решение С(2015) 9500 на Комисията, изменено с Решение С(2016)855 на Комисията.

Устойчивостта на интервенциите по линия на Механизма и отговорността, споделяна от турските органи, също са важни. Идентифицирането на приоритетни области за помощ се основава на цялостната и независима оценка на нуждите¹⁵, като се обръща особено внимание на уязвимите групи. Оценката на нуждите беше актуализирана през 2018 г.¹⁶

Чрез Механизма се координира финансиране от следните инструменти за външно финансиране¹⁷: хуманитарната помощ¹⁸, Европейския инструмент за съседство¹⁹, Инструмента за сътрудничество за развитие²⁰, Инструмента за предприсъединителна помощ (ИПП)²¹ и Инструмента, допринасящ за стабилността и мира²². Мерките, финансирани от бюджета на Съюза, се изпълняват в съответствие с финансовите правила и разпоредби, приложими за пряко и непряко управление.

Прилагането на помощта зависи от стриктното спазване от страна на Турция на ангажиментите, поети в рамките на съвместния план за действие и на изявлението.

3. Финансов капацитет, продължителност и естество на финансирането

Общият бюджет, координиран от Механизма, е 6 млрд. евро, мобилизирани на два транша. Срокът на изпълнение на проектите по първия и втория транш е най-късно до средата на 2025 г., като много от проектите по първия транш вече са приключили и по-голямата част от проектите ще приключат по-рано. По изключение поради пандемията от COVID-19 срокът на изпълнение за проектите в рамките на специалната мярка от 2016 г. в размер на 1,6 млрд. евро беше удължен, което осигурява възможност да бъдат постигнати обявените цели по всички засегнати проекти.

Първият транш възлизаше на 3 млрд. евро, от които 1 млрд. евро бяха осигурени от бюджета на ЕС, а 2 млрд. евро — под формата на двустранни вноски от държавите членки²³. Подобно на това вторият транш възлизаше на 3 млрд. евро, от които 2 млрд. евро бяха осигурени от бюджета на ЕС, а 1 млрд. евро — от държавите членки²⁴.

Що се отнася до средствата от бюджета на ЕС, от сумата 1 млрд. евро от бюджета на ЕС за периода 2016—2017 г. през 2016 г. бяха мобилизирани 250 млн. евро, а през 2017 г. —

¹⁵ https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/2016_needs_assessment.pdf

¹⁶ https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/system/files/2018-12/updated_needs_assessment.pdf

¹⁷ Вноските по линия на Европейския инструмент за съседство и Инструмента за сътрудничество за развитие (ИСР) бяха съответно прехвърлени и изпълнени в рамките на Инструмента за предприсъединителна помощ и Доверителния фонд на ЕС. Като цяло всички вноски по Механизма към Доверителния фонд на ЕС (от ИПП и в по-малка степен от ИСР) бяха изпълнени под формата на нехуманитарна помощ.

¹⁸ Регламент (ЕО) № 1257/96 на Съвета относно хуманитарната помощ (ОВ L 163, 2.7.1996 г., стр. 1).

¹⁹ Регламент (ЕС) № 232/2014 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Европейски инструмент за съседство (ОВ L 77, 15.3.2014 г., стр. 27).

²⁰ Регламент (ЕС) № 233/2014 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на финансов инструмент за сътрудничество за развитие за периода 2014—2020 г. (ОВ L 77, 15.3.2014 г., стр. 44).

²¹ Регламент (ЕС) № 231/2014 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Инструмент за предприсъединителна помощ (ИПП II) (ОВ L 77, 15.3.2014 г., стр. 11).

²² Регламент (ЕС) № 230/2014 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Инструмент, допринасящ за стабилността и мира (ОВ L 77, 15.3.2014 г., стр. 1).

²³ Общото разпределение на приноса на държавите членки е налично на адрес

<https://www.consilium.europa.eu/bg/press/press-releases/2016/02/03/refugee-facility-for-turkey/>.

²⁴ <https://www.consilium.europa.eu/bg/press/press-releases/2018/06/29/facility-for-refugees-in-turkey-member-states-agree-details-of-additional-funding/>

750 млн. евро. От сумата 2 млрд. евро от бюджета на ЕС за периода 2018—2019 г. през 2018 г. бяха мобилизирани 550 млн. евро, а остатъкът беше мобилизиран през 2019 г.

Що се отнася до вноските на държавите членки, за първия транш държавите членки предоставиха за Механизма 677 млн. евро през 2016 г., 847 млн. евро през 2017 г., 396 млн. евро през 2018 г. и 80 млн. евро през 2019 г. За втория транш държавите членки предоставиха 68 млн. евро през 2018 г., 202 млн. евро през 2019 г., 265 млн. евро през 2020 г., 166 млн. евро през 2021 г. и 165 млн. евро през 2022 г., като останалите плащания (134 млн. евро) са планирани за 2023 г. Вноските на държавите членки се правят пряко в бюджета на ЕС под формата на външни целеви приходи в съответствие с член 21, параграф 2, буква а), точка ii) от Финансовия регламент и се включват в бюджетните редове на Инструмента за предприсъединителна помощ и за хуманитарна помощ.

Продължава да е налице задоволително съответствие между темпа на плащанията на вноските на държавите членки към Механизма и дела на плащанията, финансирани чрез тези вноски, *по линия на* Механизма.

През 2019 г. в рамките на хуманитарното направление на Механизма сума от 19,5 млн. евро беше заделена специално като буфер за евентуално финансиране на мерки в отговор на притока на нови бежанци от Сирия. Тъй като буферът не беше използван, през 2020 г. бяха сключени договори за тази сума, за да се покрият разходите по действия, свързани със здравеопазването и закрилата, с които се завършва програмирането за втория транш.

Към 31 декември 2020 г. Комисията беше възложила целия оперативен пакет на Механизма. До края на 2022 г. бяха изплатени малко над 5 млрд. евро от общо 6 млрд. евро.

Допълнителна помощ от ЕС за бежанците в Турция, предоставена извън Механизма

През 2020 г. Комисията разпредели 535 млн. евро за подкрепа на хуманитарни операции в Турция извън Механизма. Тази сума включваше 50 млн. евро, за да се продължи помощта в областите на закрилата, здравеопазването и образованието, и 485 млн. евро в рамките на коригиращ бюджет, за да се продължат програмите в рамките на Мрежата за социална закрила при извънредни обстоятелства (МСЗИО) и Програмата за обвързано с условия предоставяне на парични средства за образование (ПОУППСО). Тази помощ е изцяло договорена и изплатена.

В допълнение към заключенията на Европейския съвет от юни 2021 г. Комисията предложи да мобилизира още 3 млрд. евро за бежанците и приемните общности в Турция за периода 2021—2023 г. Първата сума в размер на 560 млн. евро в рамките на това финансиране беше отпусната в края на 2021 г., за да се продължи подкрепата в приоритетните области на основните нужди и образованието, управлението на миграцията и граничния контрол. През 2022 г. бяха отпуснати още 1235 млн. евро в приоритетните области на основните нужди и социално-икономическата подкрепа (634 млн. евро), както и управлението на границите (220 млн. евро). Целта на последната мярка е да се укрепи капацитетът на Турция за граничен контрол в отговор на непрекъснатия миграционен натиск на източните граници на Турция чрез предоставяне на оборудване, техническа помощ и обучение.

В допълнение през 2021 г. и 2022 г. бяха отпуснати 425 млн. евро (300 млн. евро през 2021 г. и 125 млн. евро през 2022 г.) под формата на хуманитарна помощ за продължаване на закрилата и подкрепата за основни нужди.

Предвижда се оставащата сума от 630 млн. евро да бъде програмирана през 2023 г. Освен това по инструментите на ГД „Миграция и вътрешни работи“ като част от пакета от 3 млрд. евро се мобилизират общо 150 млн. евро в подкрепа на презаселването на бежанци в държавите — членки на ЕС, миграцията и управлението на границите и усилията за борба с контрабандата.

4. Прилагане на Механизма

Механизмът се прилага под формата на хуманитарна помощ и помощ за развитие. В рамките на първия транш за съответните направления бяха разпределени приблизително 1,4 млрд. евро и 1,6 млрд. евро. Предвид продължителния характер на кризата в Сирия интервенциите по втория транш все повече се съсредоточават върху дейностите за социално-икономическа подкрепа и създаването на възможности за препитание. В рамките на втория транш за хуманитарна помощ са разпределени 1,04 млрд. евро, а за помощ за развитие — 1,9 млрд. евро²⁵.

За Механизма като цяло разбивката на хуманитарната помощ и помощта за развитие е, както следва:

Подробна информация се съдържа в онлайн таблицата с проекти²⁶.

Програмирането на Механизма беше завършено през декември 2019 г. и към края на 2020 г. бяха сключени договори за целия оперативен пакет от общо 6 млрд. евро, от които до края на 2022 г. бяха изплатени 5 млрд. евро.

Важно е да се отбележи, че помощта, предоставяна в рамките на Механизма, се основава на проекти. Отпускането на средства зависи от напредъка по изпълнението на интервенциите по линия на Механизма.

Особено внимание е отделено на бежанците и на търсещите убежище лица, които не са сирийци. Интервенциите по линия на Механизма винаги имат за цел да се привлекат за участие местните общности, които приемат бежанци.

С **хуманитарната помощ** в рамките на Механизма се цели подпомагането на най-уязвимите бежанци чрез предоставянето на зачитаща достойнството подкрепа, насочена към удовлетворяване на основните нужди и закрила. Тя служи и за преодоляване на пропуските посредством специализирани агенции и партньори в секторите на здравеопазването и образованието в извънредни ситуации. Предоставянето на хуманитарната помощ на ЕС се направлява от Европейския консенсус относно

²⁵ Оставащата сума от 60 млн. евро е разпределена за административна и оперативна подкрепа за прилагането на Механизма.

²⁶ https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/system/files/2022-01/Facility%20table_December%202021.pdf

хуманитарната помощ от 2007 г.²⁷, в който се предвижда, че ЕС като организация, предоставяща хуманитарна помощ, се придържа към хуманитарните принципи на хуманност, неутралност, безпристрастност и независимост, посочени в член 214 от ДФЕС и Регламента за хуманитарната помощ (№ 1257/96)^{28,29}.

В рамките на хуманитарното направление на Механизма бяха осъществени общо 65 проекта чрез 21 партньори както по първия, така и по втория транш. В тези проекти е обхванат отговорът по отношение на основните нужди, закрилата, образованието и здравеопазването на най-уязвимите бежанци в Турция. В рамките на първия транш бяха разпределени около 1,4 млрд. евро и за тях са сключени договори за хуманитарна помощ, като 1,3 млрд. евро са изплатени, докато по втория транш са сключени договори за 1,04 млрд. евро и към 31 януари 2023 г. са изплатени 1 035 млн. евро.

С помощта за развитие се подпомагат по-дългосрочните потребности на бежанците в областта на здравеопазването, образованието и социално-икономическото развитие, и по-специално по отношение на достъпа до обществени услуги и възможностите за препитание, както и общинската инфраструктура. Освен това тази помощ е насочена към уязвимите групи, като във финансираните чрез нея интервенции е включено свързано с пола измерение, например чрез осигуряване на закрила за жените и момичетата срещу сексуално и основано на пола насилие и подобряване на достъпа до грижи за сексуалното и репродуктивното здраве.

В рамките на направлението за развитие на Механизма продължи да се отбелязва добър напредък по изпълнението на 26 проекта, договорени по първия транш. От тези проекти 15 бяха изпълнени по линия на Регионалния доверителен фонд на ЕС в отговор на кризата в Сирия (EUTF) за общо 293 млн. евро в допълнение към отпуснатите средства, които се управляват пряко чрез Инструмента за предприсъединителна помощ³⁰.

Плащанията към партньорите по изпълнението достигнаха близо 2,6 млрд. евро от общо 3,5 млрд. евро, отпуснати за помощ за развитие в рамките на двата транша на Механизма³¹. В рамките на втория транш през декември 2020 г. бяха сключени договори за цялата сума на разпределените 1,9 млрд. евро, от които до края на декември 2022 г. бяха изплатени малко над 1 млрд. евро. Направлението за развитие на Механизма включва 17 договора.

През 2022 г. прилагането на Механизма беше засегнато от много високата инфлация в Турция и предизвикателства, свързани с обменния курс, поради което се наложи обхватът на някои проекти да бъде намален, което от своя страна доведе до намаляване на броя на изградените съоръжения. Сериозните промени в пазарните условия и нивото

²⁷ Съвместна декларация на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки.

²⁸ Регламент (ЕО) № 1257/96 на Съвета от 20 юни 1996 г. относно хуманитарната помощ.

²⁹ Хуманитарната помощ на Европейската комисия се основава на годишните планове за изпълнение на хуманитарни дейности (ПИХД), специфични за всяка държава. Рамката за сътрудничество между Комисията и нейните партньори в областта на хуманитарната помощ е установена чрез финансовите и административните рамкови споразумения на Комисията с международни организации и рамковите споразумения за партньорство с неправителствени организации.

³⁰ Средствата от Инструмента за предприсъединителна помощ по линия на Механизма се управляват в съответствие с правилата за външни действия, съдържащи се в част втора, дял IV от Финансовия регламент и правилата за неговото прилагане.

³¹ Тази цифра включва и плащанията по проекти, изпълнявани от Регионалния доверителен фонд на ЕС в отговор на кризата в Сирия, които все още не са отразени в бюджета на ЕС.

на инфлацията имаха отрицателно отражение върху възлагането на обществени поръчки по няколко конкретни дейности.

Нарастващата инфлация, девалвацията на турската лира и съответните увеличения на цените на строителните материали представляваха предизвикателство за изпълнението на проекти, особено за инфраструктурни проекти. Комисията извършва оценка на засегнатите проекти, за да определи всички проблеми пред завършването на проектите, и засили взаимодействието си с партньорите по изпълнението и мисиите на място. Тази оценка все още продължава към момента на докладването.

Интервенции в рамките на Механизма по приоритетни области

Напредъкът по приоритетни области при изпълнението на помощта, финансирана и по двата транша на Механизма, се отчита в двугодишните мониторингови доклади за Механизма³². Значителни постижения в предоставянето на помощ на бежанците и приемните общности са постигнати в следните приоритетни области:

Образование

В рамките на Механизма са разпределени повече от 1,5 млрд. евро за приоритетната област на образованието, включително 545 млн. евро³³ за образователна инфраструктура.

В рамките на хуманитарното направление на Механизма бяха разпределени повече от 181 млн. евро за образование. Програмата за обвързано с условия предоставяне на парични средства за образование (ПОУППСО) подкрепя записването в училище и присъствието на учебните занятия на деца бежанци чрез предоставяне на месечни плащания на семействата бежанци, при условие че учениците редовно посещават училище. Паричният компонент на ПОУППСО беше финансиран по хуманитарното направление до октомври 2022 г. след допълнителното плащане от 85 млн. евро, предоставено съгласно коригиращия бюджет, договорен през юли 2020 г., а дейностите за развитие на капацитета за плавен преход продължиха до декември 2022 г. Тази програма беше прехвърлена към направлението за развитие през октомври 2022 г. До октомври 2022 г. 811 181 деца са се възползвали от ПОУППСО. Финансирана в рамките на допълнителната помощ за бежанците в Турция, четвъртата фаза на ПОУППСО беше одобрена през септември 2022 г. със сума от 210 млн. евро, като по този начин се завършва преходът от хуманитарна помощ към дългосрочна помощ за развитие в областта на образованието.

Усвояването на преките безвъзмездните средства по водещия проект на Механизма (PIKTES II³⁴), пряко предоставени на Министерството на националното образование, в размер на 400 млн. евро приключи през януари 2023 г. и продължи с новия проект PIKTES+³⁵ с общ бюджет от 300 млн. евро, финансиран по линия на допълнителната помощ за бежанците в Турция. PIKTES подпомага министерството чрез увеличаване на броя записани ученици, задържане и преход в системата на формалното образование на деца бежанци, като същевременно се запазва качеството на образованието и социалното сближаване. До март 2022 г. малко повече от 747 000 сирийски деца бяха записани в системата на формалното образование. Повече от 44 000 ученици бяха записани в предучилищен етап, над 328 000 ученици бяха записани в основен етап, 282 323 ученици в прогимназиален етап и 77 361 ученици в гимназиален етап, а над 7500 ученици бяха записани в дистанционна форма на формално средно образование. До юни 2022 г. с подкрепа по линия на Механизма 63 489 деца бежанци получиха обучение за наваксване, а 41 038 деца бежанци — спомагателно обучение. Що се отнася до подкрепата за преподавателския капацитет в рамките на образователната система, бяха наети 3321 преподаватели, консултанти и помощен

³² https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/enlargement-policy/negotiations-status/turkey/eu-facility-refugees-turkey_bg

³³ Това включва проект за чиста енергия на стойност 40 млн. евро в рамките на Доверителния фонд на ЕС (FRIT 1).

³⁴ Насърчаване на интеграцията на сирийските деца в образователната система II (Promoting Integration of Syrian Kids into the Education System (PIKTES II))

³⁵ Насърчаване на приобщаващото образование на децата в турската образователна система (Promoting Inclusive Education for Kids in the Turkish Education System (PIKTES+))

персонал (учители и училищни съветници по РИКТЕС), а 22 834 учители — държавни служители, и 15 917 административни служители в училищата получиха възнаграждения посредством РИКТЕС II. Що се отнася до осигуряването на благоприятната учебна среда в училищата, бяха наети 3020 служители по чистотата и 1580 служители по сигурността. Към юни 2022 г. по РИКТЕС II бяха обучени 3886 учители, 10 126 учители — държавни служители, и 8154 административни служители в училищата по различни теми, свързани с приобщаващото образование.

Броят на учащите се бежанци и такива от приемни общности, получаващи стипендии с подкрепа по линия на Механизма, за да посещават заведения за техническо и професионално образование и обучение (ТПОО) или висши училища, е достигнал 29 049. По-голямата част от тях са бежанци. Беше запазен балансът между половете.

В рамките на Механизма беше продължена подкрепата за развитието на образователната инфраструктура и за намаляване на пренаселеността в училищата. Отбелязан е значителен напредък в броя на модернизирани и завършените учебни заведения. При модернизиранието основно постижение беше инсталирането на 8700 интелигентни дъски в начални и средни училища. Към днешна дата над 12 000 заведения са модернизирани с подкрепа по линия на Механизма. Освен това са построени общо 117 училища и е започнало предоставянето на образователни услуги в 108 училища. Проект за чиста енергия на стойност 40 млн. евро, за който е сключен договор по линия на първия транш, е насочен към снабдяване с енергия на 120 училища чрез два соларни парка и покривни соларни панели. Завършена е инсталацията на покривните панели на три училища, а в други 48 училища е постигнат напредък от средно 90 %. Освен това започна саниране с цел повишаване на енергийната ефективност на още 41 училища, като до края на 2022 г. беше отбелязан напредък със 70 %.

Закрила

По линия на Механизма, главно чрез проекти в рамките на хуманитарното направление, бяха разпределени общо около 211 млн. евро за закрила.

В рамките на хуманитарното направление на Механизма бе оказана подкрепа за регистрацията и проверката на бежанците с цел да им се даде възможност да се узакони статутът им в Турция и да се улесни достъпът им до услуги. В допълнение към отделните интервенции за закрила, насочени към запълването на празнотите и отговарянето на конкретните нужди и на лицата, изложени на риск, закрилата беше също така интегрирана в другите стълбове на стратегията за хуманитарна реакция (основни нужди, здравеопазване и образование). Общата цел е да се обърне повече внимание на уязвимостите на бежанците, да се узакони техният статут и те да бъдат свързани в по-широка мрежа от обществени услуги и услуги на ООН/НПО. През отчетния период помощта остана съсредоточена върху най-уязвимите групи (напр. сезонни работници мигранти в селското стопанство, ключови бежански групи и др.). В допълнение проектите, финансирани чрез Доверителния фонд на ЕС в отговор на кризата в Сирия, включваха помощ за приемането на бежанци в общински центрове и за по-нататъшното насочване на уязвимите бежанци към подходящи услуги.

В рамките на направлението за развитие на Механизма в края на 2020 г. беше сключен договор за преки безвъзмездни средства в размер на 20 млн. евро, предоставени на Министерството на труда, семейството и социалните услуги. Проектът има за цел да се подобри предоставянето на социални услуги за превенция и закрила на най-уязвимите бежанци и членове на приемните общности. През 2022 г. бяха открити осем от планираните 18 нови центъра за социални услуги и беше постигнат напредък във връзка

с откриването на шест центъра за дневни грижи за възрастни хора. Започнати са подготвителни дейности, по-специално оборудването на 75 звена за закрила на детето, създаване на десет мобилни центъра за социални услуги, материално подпомагане на звената за защита и мониторинг на насилието и обучение на около 4000 служители на Министерството на семейството и социалните услуги на централно и регионално равнище.

Здравеопазване

По линия на Механизма са разпределени 800 млн. евро за приоритетната област на здравеопазването.

Основният стълб на подкрепата по линия на Механизма е SINHAT — проект, финансиран с две последователни разпределения на средства; 300 млн. евро през 2016 г. и 210 млн. евро през 2020 г. Чрез SINHAT се подпомагат усилията на Министерството на здравеопазването на Турция за осигуряване на безплатен и равнопоставен достъп до здравеопазване на 4 милиона бежанци. Функционират общо 187 здравни центрове за мигранти в 30 провинции и около 4000 здравни служители, 75 % от които са от сирийски произход, работят в подкрепяни от ЕС заведения. Темпото на изпълнение на проекта SINHAT II продължава да е задоволително и са постигнати осезаеми резултати. През 2022 г. започна подготовката на SINHAT III. Със SINHAT III следва да се продължи предоставянето на здравни услуги за бежанците след 2023 г., когато SINHAT II следва да приключи.

Приключи строежа на двете болници, финансирани по Механизма — Dörtyol/Hatay и Kilis. Двете болници бяха официално открити съответно през юни и декември 2022 г. и функционират пълноценно. Те предоставят качествени вторични здравни услуги на бежанците и приемните общности. В допълнение по Механизма се изграждат и обновяват здравни центрове за мигранти, доставят се комплекти с принадлежности за майчинство и комплекти с хигиенни принадлежности и се обновяват отделения по физиотерапия, като допълнение към SINHAT.

Почти е завършен процесът на преход на услугите за физическа рехабилитация от хуманитарна помощ към помощ за развитие. Хуманитарният партньор успешно осигурява безопасен и приобщаващ достъп до услуги за бежанци с увреждания и други уязвимости, в съответствие с готовността на звената за рехабилитация чрез физиотерапия, изградени в рамките на SHIFA³⁶ — финансиран от ЕС проект, изпълняван от Банката за развитие към Съвета на Европа.

По време на подготовката на SINHAT III Комисията възнамерява да обърне специално внимание на уязвимите групи (бежанци, намиращи се извън провинцията, в която са се регистрирали; лица, които не са сирийци; ЛГБТИК+ и бежанци с увреждания) и на специфични услуги, включително репродуктивното здраве, психичното здраве и психосоциалната подкрепа.

Общинска инфраструктура

Общинската инфраструктура е ключов приоритет на Механизма. По Механизма се подпомагат различни общини с предоставянето на основни общински услуги,

³⁶ „Укрепване на здравната инфраструктура за всички“

включително водоснабдяване и канализация и управление на твърди отпадъци. По него също така се подпомага инфраструктурата на местно равнище чрез предоставяне на услуги, свързани с развлечения и отдых. През октомври 2021 г. приключи изграждането на съоръжение за механично третиране на биологични отпадъци в Газиантеп. Сключени са 9 договора (от общо 36) за ВиК, отпадъчни води и твърди отпадъци. От 26 обекта за младежта и спорта, за 22 са сключени договори и са в процес на изграждане.

Основни потребности и социално-икономическа подкрепа

Повече от 2,83 млрд. евро са разпределени за основни потребности и социално-икономическа подкрепа по линия на Механизма.

Интервенциите в тази приоритетна област имат за цел да се гарантира, че се посрещат основните потребности на най-уязвимите бежанци и че се повишават устойчивостта и самостоятелността на бежанците. Това следва да създаде условия за постепенно преминаване от зависимост от социално подпомагане към по-голяма самостоятелност и по-големи възможности за препитание.

В рамките на осигуряваната по линия на Механизма помощ за посрещане на основните потребности повече от 2,6 милиона бежанци получиха пряка подкрепа, която им позволява да живеят достойно. По-голямата част от подкрепата се предоставя чрез Мрежата за социална закрила при извънредни обстоятелства (МСЗИО), която е хуманитарна програма за социално подпомагане, понастоящем осигуряваща ежемесечна помощ в брой чрез система за дебитни карти на повече от 1,6 милиона бежанци бенефициери. За третата фаза на МСЗИО са отпуснати 1 225 млн. евро. Продължаването на подкрепата по МСЗИО е осигурено до второто тримесечие на 2023 г.³⁷, с последващо финансиране, осигурено от допълнителна помощ за бежанците извън Механизма.

По линия на втория транш по Механизма Комисията сключи договор с Министерството на семейството и социалните услуги за предоставяне на преки безвъзмездни средства в размер на 245 млн. евро, с които следва да се даде възможност за осигуряване на ежемесечна финансова помощ, съпоставима със социалното подпомагане, предоставяно на най-уязвимите бежанци съгласно турската система за социална сигурност, т.е. допълнителната МСЗИО (Д-МСЗИО). След подготвителната фаза плащанията към бенефициерите започнаха през юли 2021 г. и ще продължат поне до май 2023 г. Проектът се провежда успоредно с МСЗИО и осигурява подкрепа за домакинства със самотни родители, възрастни хора и лица с увреждания и тежки увреждания. Делегацията на Съюза и служителите от местния офис на ГД „Европейска гражданска защита и европейски операции за хуманитарна помощ“ (ЕСНО) в Анкара провеждат редовни заседания, за да се координира паралелното изпълнение на МСЗИО и Д-МСЗИО. През 2022 г. беше осигурено продължението на програмите МСЗИО и Д-МСЗИО³⁸ в рамките на 3 млрд. евро допълнителна помощ за бежанците, мобилизирана за периода 2021—2023 г.³⁹

³⁷ <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20200706IPR82727/meps-approve-EU585-million-to-support-syrian-refugees-in-neighbouring-countries>

³⁸ Планира се управлението на следващата фаза на програмата МСЗИО да бъде поето от ГД „Политика за съседство и преговори за разширяване“.

³⁹ *Решение за изпълнение на Комисията относно финансирането на индивидуалната мярка за предоставяне на парична подкрепа на най-уязвимите бежанци в Турция през 2022 и 2023 г. (C(2022) 7822 final)* бе прието на 4.1.2022 г., а *Решение за изпълнение на Комисията относно финансирането на*

На бежанците продължава да се осигурява допълнителна социално-икономическа подкрепа, за да могат да получат достъп до пазара на труда. Тази подкрепа има за цел да се увеличи пригодността за заетост на бежанците и да се осигурят професионално обучение и обучение за придобиване на умения, езиково обучение, професионално ориентиране, обучение на работното място и опростяване на процеса на издаване на разрешителни за работа, за да бъдат подпомогнати както сирийските бежанци, така и приемните общности. На стартиращите предприятия на сирийски бежанци и на хора от приемните общности, както и на съществуващите предприемачи се предоставят безвъзмездни средства за предприемачи и обучение по предприемачество, като това се извършва в сътрудничество с турската Организация за развитие на малките и средните предприятия (KOSGEB) и Турската банка за развитие и инвестиции (ТКУВ). По друг проект се подкрепят разработването и прилагането на модел на социално предприемачество под ръководството на жени, за да се осигури устойчива дейност, която да генерира доходи както на уязвимите сирийски жени бежанци, така и на турските жени. Други два проекта са насочени към подпомагане на заетостта в селското стопанство. Проектите следва да продължат най-късно до средата на 2025 г. През 2022 г. е осигурено продължението на социално-икономическата подкрепа за бежанците в рамките на 3 млрд. евро допълнителна помощ за бежанците, мобилизирана за периода 2021—2023 г.

Управление на миграцията

По линия на първия транш на Механизма в тази приоритетна област бяха финансирани два проекта с общ размер от 80 млн. евро. С първия от тях беше предоставена подкрепа от ЕС за увеличаване на капацитета на турската брегова охрана да провежда операции по търсене и спасяване. Вторият проект бе насочен към осигуряването на подкрепа за Генерална дирекция „Управление на миграцията“ (ГДУМ) в областта на управлението на връщанията от ЕС. И двата проекта са приключили.

Аспекти, свързани с равенството между половете, в проектите по линия на Механизма

Третият план за действие на ЕС относно равенството между половете „Заедно по пътя към равен по отношение на половете свят за периода 2021—2025 г.“ продължава да ръководи изпълнението на интервенциите по Механизма. Насърчаването, защитата и спазването на правата на човека за жените и момичетата в цялото им многообразие, равенството между половете и овластяването на жените и момичетата продължиха да бъдат приоритети през 2022 г. Съображенията, свързани с пола, бяха интегрирани във всички проекти по Механизма и непрекъснато наблюдавани чрез дезагрегирани данни (76 показателя). Интегрирането на равенството между половете беше съчетано със специални действия, разработени с партньорите по изпълнението, които имат солиден опит с този подход и разполагат с капацитет за водене на диалог с турските органи.

Механизмът изигра значителна роля за повишаване на пригодността за заетост на жените. Повече от 26 000 жени са завършили успешно краткосрочно обучение за придобиване на професионални умения, а около 40 000 жени са се възползвали от услуги за консултации по заетост. Освен това консултантска или финансова подкрепа е

индивидуалната мярка за продължаване на подкрепата за основни нужди и преход към възможности за поминък на бежанците в Турция през 2022 г. (C(2022) 8887) бе прието на 7.12.2022 г.

предоставена на около 500 предприятия на жени предприемачи.

По Механизма са осигурени полезни курсове по турски език за жени бежанци. Около 25 000 пълнолетни жени бежанци и 20 000 студентки успешно са завършили тези курсове. Освен това приблизително 55 000 момичета бежанци са посещавали предучилищно образование, осигурено по проекти, финансирани от Механизма. На 15 000 студентки бяха предоставени образователни стипендии. Следва да се отбележи, че почти 50 % от учителите и образователния персонал, ангажирани по Механизма, са жени.

Програмите за предоставяне на парични средства са предоставили равни ползи на жените бежанци. На повече от един милион жени редовно се предоставят безусловни средства. Освен това семействата на около 400 000 студентки са получили обвързани с условия парични средства за образователна подкрепа. Отделно от програмите за предоставяне на парични средства около 500 000 жени бежанци са били насочени към служби за закрила, а приблизително 550 000 жени бежанци са се възползвали от услуги за закрила, предоставени по проекти, финансирани от Механизма.

5. Мониторинг и оценка

Мониторинг

Системата за мониторинг на Механизма е разработена така, че да може да бъде адаптирана, усъвършенствана и подобрявана през целия му жизнен цикъл. През 2022 г. отчитането на постигнатите от Механизма резултати продължи да се основава на актуализираната Рамка за резултатите, постигнати чрез Механизма,⁴⁰ и на очакваната на теория промяна⁴¹. През 2022 г. бяха публикувани два доклада от мониторинга на Механизма (ДММ) – през юни и декември, които може да бъдат открити на уебсайта на ГД „Политика за съседство и преговори за разширяване“⁴². ДММ, обхващащ периода до декември 2022 г., се очаква да бъде публикуван през юни 2023 г.

При изпълнението на задачите за мониторинг и отчитане на Механизма Комисията продължава да получава подкрепа от екип за техническа помощ (SUMAF⁴³). До края на 2022 г. са приключени 239 мисии за мониторинг и шест мисии за ориентиран към резултатите мониторинг, 94 мисии за техническа помощ и 139 проверки/мисии за мониторинг на място. 61 % от тези мисии бяха съсредоточени върху договори под пряко управление.⁴⁴ Продължи мониторингът и на действията по Механизма, финансирани по плановете за изпълнение на хуманитарни дейности (ПИХД), като през отчетния период бяха приключени 89 мисии за мониторинг на проекти.

Оценка

⁴⁰ https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/system/files/2022-06/Facility%20Results%20Framework_Jun2022.pdf

⁴¹ https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/system/files/2022-06/Facility%20Theory%20of%20Change_Feb2022.pdf

⁴² https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/enlargement-policy/negotiations-status/turkey/eu-facility-refugees-turkey_bg

⁴³ Техническа помощ в подкрепа на мониторинга на действия, финансирани по линия на Механизма за бежанците в Турция — IPA/2018/393-877

⁴⁴ Кумулативни стойности от 2017 г.

Комисията продължи да изпълнява препоръките от Стратегическата междинна оценка на Механизма⁴⁵, публикувана през юли 2021 г.

6. Одит

Европейската сметна палата (ЕСП) започна своя втори одит на изпълнението на Механизма през ноември 2022 г. По време на изготвянето на доклада одитът продължаваше да се провежда. ЕСП си е поставила за цел да публикува своите констатации и препоръки през есента на 2023 г.

7. Комуникация и видимост

През 2022 г. продължиха дейностите за повишаване на видимостта на действията по Механизма, за да се популяризира работата на ЕС в подпомагането на Турция във връзка с приемането на бежанците. Приоритетите включват осигуряване на осведоменост, видимост и разбиране сред широката общественост, медиите, създателите на политики и други заинтересовани страни в рамките на ЕС, Турция и международната общност.

Събития, церемонии и медийно присъствие

През първата половина на 2022 г. ръководителят на делегацията на ЕС проведе четири мисии до Денизли, Кония, Мардин и Дортюл, за да популяризира действията на ЕС, като привлече значителен интерес. Други събития, свързани с проекта, включват церемонията по откриването на проекта „Овластяване на частния сектор за насърчаване на социалното и икономическо сближаване в Турция-FOSTER“ през февруари 2022 г., стартирането на проекта за социално предприемачество, овластяване и сближаване в бежанските и приемните общности в Турция (SEECO) през май, церемонията по откриването на новата държавна болница в Килис през юни и церемонията по подписването на проекта „Обвързано с условия предоставяне на парични средства за образование“ през декември 2022 г., с което се отбеляза официалното прехвърляне на ПОУПСО от УНИЦЕФ към правителството на Турция. Видимостта на дейностите и действията беше популяризирана чрез съобщения за медиите.

През 2022 г. беше организирано пътуване за медиите с цел опознаване на проекти за хуманитарна помощ, финансирани от ЕС в Турция. Това доведе до специални публикации в европейски медии, включително El Pais (Испания), ANSA (Италия), Publico (Португалия), Deutsche Welle (Германия), ARD (Германия), EFE (Испания) и NRK (Норвегия). Освен това съвместно с Международната федерация на дружествата на Червения кръст и Червения полумесец беше проведена мащабна комуникационна кампания за повишаване на осведомеността относно програмата МСЗИО. Кампанията включваше успешни реклами в социалните медии в Германия, Италия, Швеция, Турция, Португалия и Полша.

8. Заключение и следващи стъпки

През 2022 г. е постигнат значителен напредък в прилагането на Механизма. Целият оперативен пакет на Механизма е възложен и са изплатени 5 млрд. евро. Механизмът

⁴⁵ https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/strategic-mid-term-evaluation-facility-refugees-turkey-2016-201920_en

продължи да осигурява така необходимата помощ за бежанците и приемните общности в Турция.

Следващите стъпки включват:

- *продължаване на ефективното изпълнение на всички проекти в полза на бежанците и приемните общности в съответствие с принципите на добро финансово управление;*
- *продължаване на разгръщането на свързаните с Механизма комуникационни дейности;*
- *организиране на заседание на Ръководния комитет на Механизма през юни 2023 г.;*
- *програмиране и прилагане на допълнителна подкрепа за бежанците и приемните общности в Турция с цел да се гарантира устойчивостта на постиженията в рамките на Механизма.*